

Revisionsrapport

Granskning av årsredovisning 2018

Kommunalförbundet
Norrbottens läns
Kollektivtrafikmyndighet

Per Stålberg
Certifierad kommunal
revisor

Linn Qvarnlöf
Revisionskonsult

Maj 2019

Innehåll

1.	Sammanfattning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2.	Revisionskriterier	4
3.	Granskningsresultat	5
3.1.	Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning	5
3.1.1.	Iakttagelser	5
3.1.2.	Revisionell bedömning	6
3.2.	God ekonomisk hushållning.....	6
3.2.1.	Iakttagelser	6
3.2.2.	Revisionell bedömning	6
3.3.	Rättvisande räkenskaper	7
3.3.1.	Iakttagelser	7
3.3.2.	Revisionell bedömning	7

1. *Sammanfattning*

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har PwC granskat förbundets årsredovisning för perioden 2018-01-01—2018-12-31. Uppdraget är en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2018.

Syftet med granskningen är att ge förbundets revisorer ett underlag för sin bedömning av om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande sammanfattande revisionella bedömning:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?

Vi bedömer att årsredovisningen endast delvis redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Rapportering och uppföljning av förbundets och bolagens samlade verksamhet liksom den ekonomiska analysen bör utvecklas.

- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat om avseende god ekonomisk hushållning?

Till följd av att det inte sker en systematisk utvärdering av verksamhetsmålen för år 2018 saknas tillräckliga underlag för att göra revisionell bedömning av måluppfyllelsen.

Det ekonomiska resultatet för år 2018 är delvis förenligt med fastställda mål. Bedömningen baseras på att verksamheten uppnått målen om intäktsökning och kostnadstäckningsgrad. Målet avseende minskad nettokostnad per personkilometer har inte uppnåtts.

Förbundsdirktionen bör tillse att årsredovisningen innehåller en systematisk utvärdering av samtliga fastställda mål och en samlad bedömning av måluppfyllelsen för verksamhet och ekonomi.

- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och i stort upprättade i enlighet med god redovisningssed. Noter och tilläggsupplysningar till resultaträkningarna kan däremot utvecklas till nästa år.

2. Inledning

I lag om kommunal redovisning regleras externredovisningen för kommuner, landsting och kommunalförbund. I lagen finns bestämmelser om årsredovisningen. Vidare regleras den kommunala redovisningen av uttalanden från Rådet för kommunal redovisning och i tillämpliga delar av Redovisningsrådet och Bokföringsnämndens normering.

Revisionsobjekt är förbundsdirektionen som enligt kommunallagen är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

2.1. Syfte och revisionsfrågor

Revisorerna har bl. a. till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal redovisning (kap 3 – 8). Vidare ska revisorerna enligt kommunallagen (12:2) avge en skriftlig bedömning av om resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de mål direktionen beslutat om. Bedömningen ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Granskningen, som sker utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv, ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och ekonomiska ställning?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål direktionen beslutat om avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- förvaltningsberättelse (inkl. drift- och investeringsredovisning)
- resultaträkning
- kassaflödesanalys
- balansräkning
- sammanställd redovisning

Granskningen har utförts enligt god revisionssed för kommuner och landsting. Det innebär att granskningen planerats och genomförts ur ett väsentlighets- och riskperspektiv för att i rimlig grad kunna bedöma om årsredovisningen i allt väsentligt ger en rättvisande bild. Med rättvisande bild menas att årsredovisningen inte innehåller fel som påverkar resultat och ställning eller tilläggsupplysningar på ett sätt som kan leda till ett felaktigt beslutsfattande. Granskningen omfattar därför att bedöma ett urval av underlagen för den information som ingår i årsredovisningen. Då vår granskning av den anledningen inte varit fullständig utesluter den inte att andra än här framförda brister kan förekomma.

2.2. Revisionskriterier

Granskningen av årsredovisningen innebär en bedömning av om rapporten följer:

- Kommunallagen (KL)
- Lag om kommunal redovisning (KRL)
- Rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR)
- Direktionens beslutade mål om god ekonomisk hushållning

3. Granskningsresultat

3.1. Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

3.1.1. Iakttagelser

Utveckling av förbundets verksamhet

I förvaltningsberättelsen redovisas väsentliga händelser som inträffat under och delvis efter räkenskapsåret. Här framgår i viss omfattning även den förväntade utvecklingen. Förbundets ändamål, organisation, redovisning av internkontrollarbetet och plan för arbetsmiljöarbetet är andra exempel på vad som presenteras i årsredovisningen.

Vidare redovisas statistik rörande förbundets mål utifrån trafikförsörjningsprogrammet, beskrivning av förbundets samrådsarbete med externa parter, information kring olika pågående projekt och deltagande i event med mera.

Förvaltningsberättelsens beskrivning och analys av ekonomin för förbundet är begränsad och är i behov av utveckling.

Gemensam förvaltningsberättelse

Förvaltningsberättelsen ger en kortfattad beskrivning av vilka företag som ingår i förbundskoncernen.

Däremot omfattar inte förvaltningsberättelsen en beskrivning av den samlade koncernens verksamhet. Mycket av det som framgår i form av upplysningar om ekonomi och verksamhet är kopplat till förbundet och Länstrafikens verksamhet. Rapportering kring de övriga bolagen är begränsad.

Av kommunallagen framgår bland annat att direktionen, i sin uppsiktsplikt över sina hel- och delägda bolag, årligen ska säkerställa att bolagen har bedrivit sina verksamheter i enlighet med de kommunala ändamålen och inom sina kommunala befogenheter. Denna återrapportering sker lämpligast i förvaltningsberättelsen i förbundets årsredovisning. Denna redovisning saknas även i år.

Investeringsredovisning

Investeringsverksamheten i förbundet är begränsad och i år har inga investeringar genomförts. För ändamålet fanns 200 tkr avsatt 2018.

Driftredovisning

Fortsatt saknar årsredovisningen en driftredovisning för förbundet, alltså hur utfallet förhåller sig till beslutad budget. Enligt bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen ska denna redovisning framgå av förvaltningsberättelsen.

En driftredovisning för koncernen redovisas. Av denna framgår att koncernens resultat blev 9,4 mnkr lägre än budgeterat kopplat till underskottet i Bussgods AB, ett underskott som täcks genom utökat driftbidrag från medlemmarna. Av förbundets årsredovisning framgår inte orsakerna till budgetavvikelsen.

3.1.2. *Revisionell bedömning*

Vi bedömer att årsredovisningen endast delvis redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen. Rapportering och uppföljning av förbundets och bolagens samlade verksamhet liksom den ekonomiska analysen bör utvecklas.

3.2. *God ekonomisk hushållning*

I kommunallagen framgår att kommuner, landsting och kommunalförbund i samband med budget ska anta mätbara mål för verksamhet och ekonomi. Dessa mål ska sedan årligen följas upp och utvärderas i årsredovisningen.

3.2.1. *Iakttagelser*

Mål för verksamhet och ekonomi

Förbundet antog 2011 i sitt regionala trafikförsörjningsprogram funktionsmål som utgår från regeringens övergripande transportpolitiska mål, att ”säkerställa en samhällsekonomisk effektiv och långsiktig hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet”. Målen redovisas även i förbundets budget och verksamhetsplan för 2018. Noterbart är att trafikförsörjningsplanen har reviderats i februari 2018, likväl återfinns de ”gamla” målen från föregående trafikförsörjningsplan i budget och verksamhetsplan för 2019 som antogs i maj 2018.

I årsredovisning redovisas statistik utifrån funktionsmålen och utveckling över tid från 2013 och framåt. Avstämning av flertalet indikatorer görs och i vissa fall presenteras också jämförelsetal för andra regioner och rikssnitt. Av förvaltningsberättelsen framgår däremot i många fall inte de måltal som förbundet satt för de olika målen. En bedömning av respektive måls uppfyllelse och en samlad bedömning av måluppfyllelsen lämnas inte heller vilket är något som ska göras enligt bestämmelserna i kommunallagen.

Vidare är i princip samtliga mål kopplade till Länstrafikens verksamhet vilket förvisso är en stor del av, men inte hela förbundets verksamhet.

Av den presentation som görs går att utläsa att över ett längre perspektiv så har en positiv utveckling skett inom flera verksamhetsområden. Samtidigt kan konstateras att det delvis skett en viss tillbakagång i jämförelse med 2017.

Vad gäller ekonomi/effektivitet så redovisar Länstrafiken både en intäktsökning och en kostnadstäckningsgrad över femti procent, däremot ökar nettokostnaden per personkilometer i jämförelse med föregående år.

3.2.2. *Revisionell bedömning*

Till följd av att det inte sker en systematisk utvärdering av verksamhetsmålen för år 2018 saknas tillräckliga underlag för att göra revisionell bedömning av måluppfyllelsen.

Det ekonomiska resultatet för år 2018 är delvis förenligt med fastställda mål. Bedömningen baseras på att verksamheten uppnått målen om intäktsökning och kostnadstäckningsgrad. Målet avseende minskad nettokostnad per personkilometer har inte uppnåtts.

Förbundsdirektionen bör tillse att årsredovisningen innehåller en systematisk utvärdering av samtliga fastställda mål och en samlad bedömning av måluppfyllelsen för verksamhet och ekonomi.

3.3. Rättvisande räkenskaper

3.3.1. Iakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen redovisar i allt väsentligt samtliga förbundets intäkter och kostnader för året samt hur det egna kapitalet har förändrats under perioden. Jämförelse med föregående år lämnas för varje delpost.

Resultaträkningens uppställning överensstämmer med bestämmelserna i den kommunala redovisningslagen. Däremot så bör tilläggsupplysningar till resultaträkningen i form av noter utvecklas.

Årets resultat är positivt och uppgår till 51 tkr (-29 tkr) vilket uppfyller det budgeterade nollresultatet. I jämförelse med föregående år har en ökning av både verksamhetens intäkter och kostnader skett och det är kopplat till bidrag för och kostnader kopplat till Tågprojektet som förbundet bedriver sedan april 2018.

Balansräkning

Balansräkningen är i stort uppställd enligt KRL och omfattar tillräckliga noter. Vidare redovisar balansräkningen i allt väsentligt förbundets tillgångar och skulder per balansdagen och dessa har värderats och periodiserats enligt principerna i KRL. Balansomslutningen har minskat från 27,1 mnkr till 20,7 mnkr vilket hänger ihop periodisering kring årsskiftet av bidrag där förbundet fungerar som mellanhand.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd gällande rekommendation och omfattar tillräckliga tilläggsupplysningar. Överensstämmelse med övriga delar av årsredovisningen finns. Årets kassaflöde är positivt och uppgår till 0,3 mnkr (0,4 mnkr).

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är i stort uppställda enligt redovisningslagen och omfattar tillräckliga noter. Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR:s rekommendation 8.2 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninternerna poster har utförts och det redovisade resultatet för koncernen uppgår till 69 tkr.

3.3.2. Revisionell bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och upprättade i enlighet med god redovisningssed. Noter och tilläggsupplysningar till resultaträkningarna kan däremot utvecklas till nästa år.

2019-05-31

Per Stålberg

Projekt- och uppdragsledare